

Sisällys

JOHDATUS SUOMALAISEN KIRJALLISUUDEN SAARILLE 9

Toni Lahtinen, Maria Laakso & Merja Sagulin

I Pohjoisia saarimyyttejä

YLITSE MEREN YHEKSÄN

Saaria Elias Lönnrotin *Kalevalassa* 47

H. K. Riikonen

KESKELLÄ IÄISYYDEN MYRSKYJÄ

Onnen ja nälän saaret Aleksis Kiven tuotannossa 70

Toni Lahtinen

LINTUKODOSTA LETHEEN

Onnellisten saaren muunnelmia Joel Lehtosen myöhäistuotannossa 98

Juhani Niemi

II Saaristojen ihmisiä ja luontoa

ULKOSAARISTON ANTISANKAREITA

Juhani Ahon *Omatunto* saaristolaisromaanina 115

Sanna Nyqvist

AUKOLTA NÄKYVÄ AAVA MERI

Volter Kilven *Saaristosarja* elämän ja ihanneyhteisön kuvana 131

Pirjo Lyttikäinen

IDYLLEISTÄ IRONIAAN

Saarten monet merkitykset Tove Janssonin tuotannossa 147

Maria Laakso

MAAILMANKUVIEN JA LUONTOSUHTEIDEN SAARISTO

Näkökulmia ihmiseen ja luontoon Ulla-Lena Lundbergin romaanissa *Jää* 167

Vesa Haapala

III Matkoja kaukaisille saarille

KOLONIALISTIT LINTUKODOSSA

Arvid Lydeckenin *Sininen saari* suomalaisen lastenkirjallisuuden robinsonadina 197

Outi Oja

SAARI AIKAKAUSIEN VÄLISSÄ

Yrjö Kokon *Hyvän tahdon saaret* 210

Yrjö Varpio

NARRIEN SAARI?

1700-luvun alun Irlanti Jyrki Vainosen romaanissa *Swiftin ovella* 225

Aino Mäkikalli

IV Yhteisöllisiä haaksirikkoja

SAARELLE SYNTYY UUSI YHTEISKUNTA

Armas J. Pullan *Kolmannen sukupuolen saari* ja sodanaikainen satiiri 241

Kukku Melkas

KOOKOSPONTIKKAA AUTIOSAARELLA

Arto Paasilinnan *Paratiisisaaren vangit* suomalaiskansallisena

robinsonadina 255

Sari Kivistö

TAVOITTAMATON PAIKKA JA MANIPULOIDUT MUISTOT

Saaret muistojen paikkoina Hannu Raittilan novellissa ”Kotia päin”

ja romaanissa *Atlantis* 279

Merja Sagulin

V Unelmien ja painajaisten saaria

UNTEN SAARILLA

Höyhensaaret ja Ohdakesaaret Zachris Topeliuksen satukokoelmassa

Sagor II 297

Saija Isomaa

KUOLEMA KUVUN ALLA

Mielen saari ja eristäytymisen etiikka Hannu Salaman

dystopiaromaanissa *Amos ja saarelaiset* 322

Markku Lehtimäki

HYVÄN JA PAHAN TIEDON SAARI

Luonnon ja ihmisten hallinta Leena Landerin romaanissa

Tummien perhosten koti 341

Elina Arminen

SAARISTO KAUPUNGISSA

Helsingin saaret kirjallisuudessa 357

Lieven Ameal & Sarianna Kankkunen

Kirjoittajat 375

English abstract 378

Henkilöhakemisto 379

Teoshakemisto 382